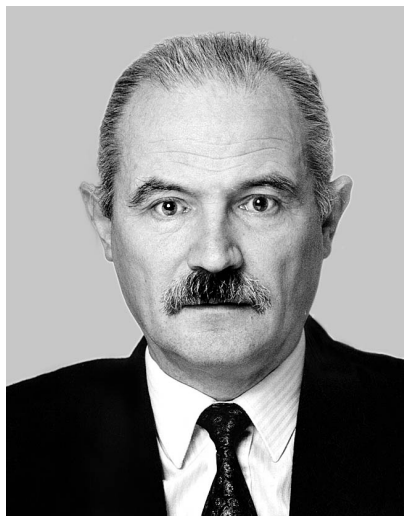

БЕЛІКОВ Михайло Олександрович (28. 02. 1940, Харків — 27. 03. 2012, Київ) — кінорежисер, оператор, сценарист. Народний артист України (2000). Чл.-засн. АМУ (1996), чл. НСКіну: 1-й секр. (1986–96), голова правління (від 1996). Премія ім. М. Островського (1982). Почесна відзнака Президента України (1996). Закін. ВДІК (1963; майстерня Б. Волчека) та Вищі курси сценаристів і реж. у Москві (1973; майстерня Г. Данелії). Працював на Харків. студії телебачення. Від 1963 — на Київ. кіностудії худож. фільмів ім. О. Довженка; як оператор зняв фільми: «Стежки-доріжки» (1964, реж. О. Борисов, А. Войтецький), «Казка про Хлопчиша-Кибальчиша» (1965, реж. Є. Шерстобитов), «Та, що входить у море» (1966), «Хто повернеться — долюбить»

(1967, реж. Л. Осика), «Білі хмари» (1968), «Варчина земля» (1969, реж. А. Буковський) тощо. Як реж. поставив т/ф «Стара фортеця» (1973, 3 серії, режисер. дебют) і повнометраж. фільми «Червоний півень плімутрок», «Ральфе, здрастуй!» (обидва — 1975), «На короткій хвилі» (1977, співавт. сценарію), «Незрима робота» (1979), «Ніч коротка» (1981, співавт. сценарію; Гран-Прі Міжнар. кінофестивалю у Мангаймі, ФРН, 1982). Ретро-диалогія «Які ж були ми молоді» (1986; Державна премія України імені Тараса Шевченка, Гол. приз Всесоюз. кінофестивалю, Алма-Ата, 1986) з підкресл. увагою до часових та психол. деталей змалювала дитинство і юність повоєн. покоління. Романтизм Б. збагачений реалістич. засобами відтворення дійсності. Певну кризу романт. світовідчуття, зумовлену трансформацією сусп. свідомості кін. 80-х рр., зафіксовано у фільмі «Розпад» (1989; Золота медаль Міжнар. кінофестивалю, Венеція; Гран-Прі Міжнар. фестивалю екол. кіно- і телефільмів у Сантандері, Іспанія) — першому худож. фільмі про Чорнобил. катастрофу. Ще виразніше цю кризу ілюструє картина «Святе сімейство» (1997).

Рекомендована література

1. Брюховецька Л. Виразність деталі і штриха // Випробування творчістю. Молоді режисери українського кіно. К., 1985;
2. Войтенко В. Генеза – 17 // КіЖ. 1990, 25 лют.;
3. Миколович В. Мутації // Новини кіноекрана. 1990. № 1.

В. М. Войтенко, С. В. Тримбач

Бібліографічний опис:

Беліков Михайло Олександрович / В. М. Войтенко, С. В. Тримбач // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-39625>. — Останнє поновлення : 2016.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).